

2009-01-12.

**ALMINNELIGE SALGS- OG LEVERINGSBETINGELSER FOR BFSN -
BRANSJEFORENING FOR STORKJØKKENLEVERANDØRER I NORGE.**

§ 1 Anvendelsesområde

Disse alminnelige salgs- og leveringsbetingelser får anvendelse dersom partene skriftlig, eller på annen måte har avtalt dem. For det tilfellet at partene har avtalt avvik fra disse leveringsbetingelser, må dette avtales skriftlig.

Med ”skriftlig” menes i disse betingelser dokument som er undertegnet, telefaks eller e-post. (SMS faller utenfor)

§ 2 Produktinformasjon

Oppgaver i produktinformasjon og prislistor er bare bindende i den utstrekning de er gjort til en del av avtalen eller avtalen uttrykkelig henviser til dem.

§ 3 Tegninger og andre dokumenter

Alle tegninger og andre tekniske dokumenter vedrørende materiell eller dets tilvirkning, og som før eller etter avtaleinngåelsen overleveres mellom partene, forblir den parts eiendom som har overlevert dem, jf. også de rettigheter som følger av åndsverkloven (1961).

Mottatte tegninger eller tekniske dokumenter eller teknisk informasjon kan ikke uten samtykke fra den annen part benyttes til annet enn formålet med overleveringen.

Uten samtykke fra den annen part må de ikke kopieres, reproduseres, utleveres til tredjemenn, eller på annen måte bringes til dennes kunnskap.

Selgeren skal senest ved levering vedlerlagsfritt stille til kjøperens disposisjon ett eksemplar av nødvendige tegninger og tekniske dokumenter som gir kjøperen tilstrekkelig informasjon for å kunne besørge kundens egen montasje, igangsetting, drift og eget vedlikehold avhengig av leveransetype og de til enhver tid gjeldende offentlige bestemmelser. Unntatt er tegninger og dokumenter som knytter seg til tilvirkningen av materiellet eller reservedeler.

§ 4 Kontrakt

Endringer i, eller tillegg til kjøpe/leie- kontrakten, er bare gyldig når de er inngått skriftlig og undertegnet av begge parter.

Andre kontrakter og vilkår som regulerer kontrakts- og partsforholdet, helt eller delvis, har prioritet etter BFSN's betingelser. Det vises i denne sammenheng spesielt til NS 8406 og NL 01.

Gis kjøper anledning til å annullere en kontrakt knyttet til standardprodukter, debiteres 15 % av kontraktssummen når annulleringen skjer før varene er sendt fra selger. Omfatter kontrakten spesialtilvirkede eller særskilt bestilte varer, er annullering med debitering betinget av selgers skriftlige samtykke.

HK

Retur av leverte varer kan bare skje etter skriftlig avtale med selger. Kjøper belastes med minimum 15 % av kontraktssummen. Varene returneres for kjøpers regning og risiko.

§ 5 Gjenstand for levering

Gjenstand for levering er det som er beskrevet i kontrakten og vedlegg til denne. Selger er forpliktet til å sørge for at leveransen tilfredsstillende gjeldende krav og forskrifter på kontraktstidspunktet, men er uten ansvar for oppfyllelse av særskilte pålegg utover dette. Tekniske data knyttet til avtalen må forstås med en toleransegrense basert på gitte opplysninger, i.h.t. enhver tids gjeldende norsk standard.

§ 6 Salgspant

Selger kan forbeholde seg salgspant i leverte gjenstander og beholder eiendomsretten til disse inntil kjøpesummen med tillegg av omkostninger, påført som følge av salget fullt ut er betalt.

Salgspant foreligger når partene senest ved overleveringen inngår slik avtale og denne særskilt nevner de ting som panteretten skal omfatte og den kjøpesum eller det innkjøpslån den skal sikre. Når flere ting er kjøpt med salgspant under ett, anses panteretten å hefte på samtlige ting til sikkerhet for hele kravet, sml. panteloven (1980) § 3-17.

Kjøperen er uberettiget til å råde over salgsgjenstanden, faktisk eller rettslig, på en måte, som forringer salgsgjenstandens verdi eller selgers dekningsadgang. Dette gjelder ikke vanlig og forutsatt bruk. Kjøper kan ikke flytte salgsgjenstanden fra oppgitt adresse uten selgers skriftlige samtykke.

Salgspantet opprettholdes uforandret om betalingsvilkårene endres.

Hvis selgeren ved kontraktsinngåelsen har benyttet betegnelsen eiendomsforbehold eller salg på leiekontrakt, har dette samme virkning som om salgspant er avtalt, jfr. panteloven § 3-22.

§ 7 Priser

Alle oppgitte priser er netto ekskl. mva, hvis ikke annet skriftlig er avtalt. Montering, demontering og installasjon skjer for kjøpers regning og fremkommer som egne poster i fakturaen, hvis annet ikke er skriftlig avtalt.

§ 8 Betaling

Overdragelse skjer mot kontant betaling hvis annet ikke skriftlig er avtalt. Motregning kan ikke foretas uten skriftlig samtykke.

Ved forsinket betaling, regnes forsinkelsesrente i.h.t. forsinkelsesrenteloven (lov av 17. desember 1976 nr.100), hvis annet ikke skriftlig er avtalt.

Dersom kjøper ikke har betalt forfalte krav innen 1 – en - måned etter forfallsdato, er selgeren berettiget til skriftlig å heve avtalen og kreve erstatning begrenset oppad til verdien av det leverte.

§ 9 Levering og risikoovergang

Er leveringsklausul avtalt, skal den fortolkes i henhold til den ved avtalens inngåelse gjeldende INCOTERMS.

Er ingen leveringsklausul særskilt avtalt, skal levering skje "Ex Works".

Risikoen går over på kjøperen når tingen er stilt til kjøpers disposisjon som avtalt.

Blir tingen ikke hentet eller mottatt til rett tid, og beror dette på kjøperen eller forhold på hans side, går risikoen over på ham når tingen er stilt til hans rådighet og det inntretr kontraktbrudd fra hans side ved at han ikke overtar tingen. Skal kjøper hente tingen på et annet sted enn hos selgeren, går risikoen over når leveringstiden er inne og kjøperen er kjent med at tingen er stilt til hans rådighet på leveringsstedet.

Varene sendes for kjøpers regning og risiko. Selger står fritt i å velge transportmåte hvis annet ikke skriftlig er avtalt. Transportforsikring tegnes kun på kjøpers skriftlige ordre og spesifikasjoner, og for kjøpers regning

Kjøper er forpliktet til å holde varen fullverdiforsikret fra leveringstidspunktet til den er fullt ut betalt.

§ 10 Leveringstid - forsinkelse

Har partene angitt et tidsrom for når levering skal skje i stedet for en bestemt dato, regnes fristen fra kontraktsinngåelsen. Dersom varen skal leveres etter kjøpers anvisning og/eller spesifikasjoner, regnes fristens utgangspunkt fra det tidspunkt selger har mottatt spesifikasjonene fra kjøper.

Dersom selgeren ikke kan levere til rett tid, eller at det er grunn til å anta at en forsinkelse fra hans side er sannsynlig, skal han uten ugrunnet opphold orientere kjøperen om dette, og samtidig oppgi hva som antas er årsaken til forsinkelsen. Om mulig skal selger også angi når levering kan påregnes. Unnlater selger å etterkomme denne plikten skal selgeren erstatte kjøperen de dokumenterte merutgifter denne påføres som følge av unnlatt varsel, og som kjøperen kunne ha unngått dersom han hadde blitt varslet.

Dersom kjøper ikke kan motta materiellet på det avtalte tidspunkt, eller at det er grunn til å anta at en forsinkelse fra hans side er sannsynlig, skal han uten ugrunnet opphold skriftlig orientere selger om dette, og samtidig oppgi hva som antas er årsaken til forsinkelsen. Om mulig skal kjøper også angi når mottagelse kan påregnes. Med mindre det er sikkert at det foreligger slike forhold som beskrevet i punkt 15 (force majeure), forfaller kjøpesummen til betaling som om kontraktsmessig oppfyllelse har funnet sted. I disse tilfelle kan selger velge å heve kjøpet og kreve erstatning.

Utsettes leveringen grunnet forhold hos kjøperen, kan selger besørge lagring av varene for kjøpers regning og risiko. Kjøper må selv forsikre materiellet.

§ 11 Undersøkelse ved levering

Kjøper skal undersøke om leveransen er i henhold til bestillingen ved levering.

Inngår montering i avtalen, skal både selger og kjøper foreta besiktigelsen sammen. Kjøper forplikter seg straks til å reklamere over åpenbare feil og mangler som blir oppdaget.

Blir leveringen forsinket som følge av omstendigheter som omfattes av ansvarsfritagelsesgrunnene beskrevet i regelen om kontrollansvar (force majeure) jf § 18, forlenges leveringstiden med en etter omstendighetene rimelig tid. Dette gjelder selv om omstendighetene inntreffer etter opprinnelig avtalt leveringstid. Ved force majeure svares ingen konvensjonalbot eller erstatning.

§ 12 Erstatning ved forsinkelse

Ved oversittelse av avtalt leveringstid svarer selgeren for en konvensjonalbot stor 0,5 % av kontraktssummen for hver hele ukes forsinkelse. Gjelder forsinkelsen bare en del av materiellet, beregnes konvensjonalboten av den del av kjøpesummen som knytter seg til den del av salgsgjenstanden som er levert forsinket. Dersom beregningsgrunnlaget overstiger kr 100.000,-, beregnes konvensjonalboten med 0,25 % pr. hele uke.

Konvensjonalboten kan aldri overstige 7,5 % av beregningsgrunnlaget.

Hvis krav om konvensjonalbot ikke er fremsatt senest 6 måneder etter at levering skulle ha funnet sted, tapes retten til å fremme slikt krav.

Har kjøperen krav på maksimal konvensjonalbot og selgeren fremdeles ikke kan levere, kan kjøperen skriftlig fastsette en siste, rimelig frist for levering. Fristen kan ikke settes kortere enn en uke. Oversitter selgeren også den nye fristen, og dette ikke skyldes forhold han ikke bærer ansvaret for, kan kjøperen skriftlig heve kjøpet.

For spesialtilvirkede produkter kan kjøper bare heve kjøpet dersom forsinkelsen vil medføre at hans formål med kjøpet blir vesentlig forfeilet.

§ 13 Konsekvenser av mislighold - reklamasjon

Dersom det innen 1 år fra levering, eller fra det tidspunkt varen kunne vært levert fra selger dersom dette kommer tidligere, oppstår material-, produksjons- eller konstruksjonsfeil, skal varen anses å ha en mangel med mindre selger kan godtgjøre feilen skyldes skade eller mangler som er oppstått som følge av:

- at installasjonen ikke er utført av selger eller den selger utpeker, og denne ikke er utført i henhold til bruksanvisninger/instruksjoner eller gjeldende offentlige bestemmelser
- mangelfullt vedlikehold, behandling/bruk i strid med bruksanvisninger/instruksjoner eller annen uforvarlig behandling, inngrep/reparasjoner utført av personer som ikke er autoriserte reparatører på produktet eller ved bruk av uoriginale deler
- uhell eller andre forhold etter leveringen som ligger utenfor selgerens kontroll herunder spenningsvariasjoner utover +/- 10 % av merkespenning, lynnedslag, elektriske forstyrrelser eller uregelmessigheter i vannforsyningen
- korrosjon/avleiring som følge av plassering i unormalt fuktige rom eller på grunn av vannkvaliteten

- slitasje som følge av normal bruk
- feil eller mangler som skyldes materiale fra kjøper, eller konstruksjoner som er foreskrevet eller spesifisert av kjøper.

På servicearbeider og reservedeler gis 3 måneders reklamasjonsrett, dersom annet ikke er angitt. Det samme gjelder ved salg av brukte produkter.

Selger har intet ansvar for mangler utover det som er beskrevet over, og gir ikke kjøper krav på erstatning med mindre selger har opptrådt grovt uaktsomt.

§ 14 Frister for å reklamere

Kjøper forplikter seg til straks og i intet tilfelle senere enn 7 dager, skriftlig å varsle selger når feil/mangler ved det leverte produkt oppdages. Gjør han ikke det, kan kjøper bare fremsette krav dersom selger har utvist forsett eller grov uaktsomhet.

Ved beregning av fristen medregnes ikke utleveringsdagen og i tilfelle heller ikke den dag da undersøkelse ble foretatt.

Meldingen skal inneholde en beskrivelse av hvorledes mangelen ytrer seg. Dersom kjøperen ikke skriftlig underretter selgeren om en mangel innen de frister som er angitt ovenfor, mister kjøperen retten til å fremsette krav på grunn av mangelen.

Dersom det er grunn til å tro at mangelen kan medføre risiko for skade, skal melding gis straks. Gis ikke melding straks, taper kjøperen retten til å fremsette krav på grunnlag av skade som inntreffer og som ville ha vært unngått hvis slik melding var blitt gitt.

§ 15 Konsekvenser av reklamasjon

Etter å ha mottatt skriftlig meddelelse fra kjøperen i henhold til § 14, jf § 13, skal selgeren innen rimelig tid avhjelpe mangelen. Reparasjonen utføres hos kjøperen, med mindre selgeren finner det hensiktsmessig at den mangelfulle del eller eventuelt materiellet returneres for at selgeren kan reparere den eller skifte den ut hos seg.

Selger dekker delekostnader og medgått tid for reparasjonen/utbedringer. Transport-, reise- og oppholdsutgifter betales av kjøper, hvis ikke noe annet er særskilt avtalt.

Krever demontering og innmontering av delen spesiell kyndighet, er selgeren forpliktet å foreta slik demontering og innmontering. Kreves ikke slik kyndighet, er selgerens forpliktelse vedkommende den mangelfulle del oppfylt når han leverer til kjøperen en tilbørlig reparert eller en utskiftet del.

En hver forsendelse i forbindelse med utbedring eller utskifting skal skje for selgerens regning og risiko. Kjøperen skal følge selgerens instruksjoner om forsendelsesmåte.

Kjøperen skal bære de meromkostninger for selgeren ved avhjelp av mangelen som forårsakes av at materiellet befinner seg på et annet sted enn det i avtalen angitte bestemmelsessted eller – dersom det ikke er angitt – leveringsstedet.

Dersom kjøperen har gitt slik melding som nevnt i § 13, og det viser seg ikke å foreligge noen mangel som selgeren svarer for, har selgeren rett til kompensasjon for det arbeid og de kostnader reklamasjonen har påført ham.

Dersom avhjelp av mangelen medfører inngrep i annet enn materiellet, svarer kjøperen for arbeidet og omkostningene med dette.

Mangelfulle deler som byttes ut skal stilles til selgerens disposisjon dersom han ber om dette, og blir hans eiendom.

I stedet for å utbedre mangelen har selgeren rett til å foreta hel eller delvis omlevering.

Dersom selgeren ikke innen rimelig tid oppfyller sine forpliktelser etter § 15, kan kjøperen skriftlig gi selgeren en siste frist for oppfyllelse. Er ikke forpliktelsene oppfylt innen den satte frist, har kjøperen, etter eget valg, rett til:

- a) å la utføre de reparasjoner som er nødvendige og/eller å få fremstilt nye deler for selgerens regning og risiko, forutsatt at han her går frem på en fornuftig og rimelig måte, eller
- b) å kreve prisavslag.

§ 16 Heving

Dersom mangelen er vesentlig kan kjøperen i stedet for å forholde seg som i § 16 a og b, heve avtalen ved skriftlig meddelelse til selgeren. Kjøperen har også rett til slik å heve avtalen dersom mangelen etter tiltak som nevnt under § 15 a) fortsatt er vesentlig. Kjøperen kan ved heving kreve erstatning for det tap han har lidt, oppad begrenset til 15 % av den avtalte kjøpesum.

Selger har intet ansvar for mangler utover det som fremgår av § 13.

§ 17 Fritakelsesgrunner (force majeure)

Følgende forhold fritar selgeren og/eller kjøperen for ansvar, dersom de hindrer avtalens oppfyllelse eller gjør oppfyllelsen urimelig tyngende:

- arbeidskonflikt og enhver annen omstendighet som partene ikke kan råde over, så som brann, krig eller krigslignende tilstander, beslag, valutarestriksjoner, maskinskade, blokkade, havari, oversvømmelse, forbud mot inn- eller utførsel eller nektelse av lisens for sådan, borgerlig uroligheter, knapphet på transportmidler, alminnelig vareknapphet, manglende tilførsel av drivkraft, samt mangler ved leveranser fra underleverandører eller forsinkelser av slike leveranser som følge av omstendigheter som i dette punkt er omtalt.

Omstendighetene kan bare påberopes dersom deres innvirkning på leveringen ikke kunne forutses ved avtaleinngåelsen.

Den av partene som vil påberope seg en fritakelsesgrunn, skal uten ugrunnet opphold skriftlig meddele den annen part dette, både hindringens inntredelse og opphør.

Ved fritakelsesgrunner hos kjøperen skal denne dekke selgerens omkostninger for å sikre og beskytte leveransen. For øvrig svarer ingen av partene for ytterligere konvensjonalbot eller erstatning.

§ 18 Ansvar for tingsskade forvoldt av materiellet

Kjøper skal holde selger/leverandør skadesløs for ethvert krav som reises av tredjemann som følge av skader forvoldt av det leverte materiell.

§ 19 Lovvalg

Alle tvister avgjøres etter norsk rett.

§ 20 Verneting mv

Partene vedtar selgers forretningsadresse som verneting.

Fremmer tredjemann krav mot selger om erstatning for skade og tap, er kjøper forpliktet til å la seg saksøke ved den domstol eller voldgiftsrett som behandler erstatningskrav mot selger på grunnlag av en skade eller et tap som påstås forårsaket av det leverte materiell.